

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Економічний факультет НУБіП України
Кафедра фінансів

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

13-14 вересня 2018 року

КИЇВ – 2018

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Університет Яна Кохановського, Польща
Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Аграрний університет Молдови, Молдова
Хмельницький національний університет
Національний університет харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Вінницький національний аграрний університет
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
Кафедра фінансів НУБіП України

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів

13-14 вересня 2018 року

КИЇВ – 2018

УДК 336:37.091.217:338.43(477+100)
ББК 65.26-1*65.2/4-65.9

*Рекомендовано Вченою Радою Економічного факультету
НУБіП України
Протокол № 1 від 30.08.2018 року*

Редакційна колегія: д.е.н., професор Кваша С. М., д.е.н., професор Діброва А. Д., д.е.н., професор Давиденко Н. М., д.е.н., професор Пасічник Ю. В., к.е.н. Негода Ю. В.

Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 13-14 вересня 2018 року) – Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2018. – 262 с.

ISBN

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом обговорення учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід», що відбулася у м. Києві 13-14 вересня 2018 року у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, працівників сільського господарства, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку аграрної науки.

Організаційний комітет Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи фінансового забезпечення аграрного сектору: вітчизняний та зарубіжний досвід» не завжди поділяє думку викладену в доповідях учасників конференції.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, які були запропоновані учасникам конференції.

Повну відповідальність за достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

УДК 336:37.091.217:338.43(477+100)
ББК 65.26-1*65.2/4-65.9

ISBN

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні проблеми та тенденції розвитку фінансової системи України

	<i>Стр.</i>
Агрес О. Г., Садура О. Б., Колодій А. В. ПРОЦЕС СПІВПРАЦІ БАНКІВСЬКОГО ТА СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ	10
Алескерова Ю. В. МЕХАНІЗМ ПЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ	13
Апілат Д. О. ОЦІНКА РІВНЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	17
Березовська Л. О. ОЦІНКА ФІСКАЛЬНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ	21
Богатько А. С. СУЧАСНИЙ СТАН БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	24
Богріновцева Л. М. ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ	31
Вільчинська Н. Л., Алескерова Ю. В. ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	34
Грицина О. В., Синявська Л. В., ОСНОВНІ АСПЕКТИ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	38
Дем'яненко В. Є. ФОРМУВАННЯ В АГРОСФЕРІ ФІНАНСОВО-САМОДОСТАТНЬОГО САМОВРЯДУВАННЯ	40
Дзюбенко О. Б. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	44
Dimitrov I. THE EUROPEAN EXPERIENCE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR	47
Єгоричева С. Б. РИНОК КОРПОРАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	50
Жовніренко О. В. АНАЛІЗ СТАНУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ	53
Іванова А. І. РЕФОРМУВАННЯ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ	56

Катан Л. І.	58
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ТА БЮДЖЕТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ СФЕРИ	
Кириченко А. В.	61
НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ УКРАЇНИ ТА ЇХ РОЗВИТОК	
Ключка О. В.	64
РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ У КОНТЕКСТІ СТРУКТУРНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Коваленко Ю. М., Орлова Н. С.	68
ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ІНЖИНІРИНГУ НА РИНКАХ КАПІТАЛІВ	
Козій Н. С.	70
ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ГОТІВКОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ	
Косторной С. В., Дмитров О. М.	73
ВПЛИВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС НА ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Лабенко О. М.	76
РЕГУЛЮВАННЯ ВПЛИВУ АГРОВИРОБНИЦТВА НА ЕКОСИСТЕМУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПЛАТЕЖІВ ЗА ЕКОСИСТЕМНІ ПОСЛУГИ	
Мрачковська Н. К.	78
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ	
Nehoda Y. V.	80
INTERBUDGET RELATIONS IN UKRAINE	
Олійник Є. О.	83
ФІНАНСОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ	
Олійник Л. А.	86
ФОРМУВАННЯ ДОХІДНОЇ БАЗИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	
Паливода Т. В.	89
СТРАТЕГІЯ ПАРТНЕРСТВА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ТА СФЕРИ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	
Пасічник Ю. В.	91
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	
Рогач С. М.	94
УДОСКОНАЛЕННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СФЕРИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	
Серських Н. С.	98
ПРОФЕСІЙНІ ПОСЛУГИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	

Сова В. М.	101
ОРГАНІЗАЦІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ	
Титарчук І. М.	104
СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН І ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	
Томчук М. О., Льовкіна О. В.	108
ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ЇХ ОПОДАТКУВАННЯ	
Тулуш Л. Д.	113
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАДАННЯ ПОДАТКОВИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ СУБ'ЄКТАМ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	
Федоришина Л. І.	116
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СКЛАДОВА ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	
Філіпчук В. Р.	120
БАЗИСИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	
Яворська В. О.	123
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ В УКРАЇНІ	

Секція 2. Перспективи фінансового забезпечення інвестиційних процесів в аграрному секторі економіки України

Вдовенко Л. О.	125
ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
В'ялець О. В.	128
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Герасименко І. О.	130
ДІЯЛЬНІСТЬ КРЕДИТНИХ СПІЛОК ЯК ДЖЕРЕЛА ІНВЕСТУВАННЯ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	
Гурська Л. Л.	133
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	
Гуцул Т. А.	136
ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В МОЛОКОПРОДУКТОВОМУ ПІДКОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ	
Давиденко Н. М.	137
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	

Дем'яненко І. В., Буряк А. В. КРЕДИТНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	141
Думанська І. Ю. ВІДМІННОСТІ РЕГЛАМЕНТУ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В НАУКОВИХ І ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРКАХ АПК	144
Жихор О. Б., Баранова В. В. ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНСЬКОГО АГРАРНОГО СЕКТОРУ	147
Іванова С. М. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ	150
Крисанов Д. Ф. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	153
Кульбач Ю. О. КАПІТАЛІЗАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ПІСЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ІРО	156
Лемішко О. О. САМОФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	159
Молдаван Л. В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ГОСПОДАРСТВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ УСУНЕННЯ	162
Олійник А. С. ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	167
Онишко С. В. РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В НАРОЩУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	170
Петруха С. В. ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	173
Савін Р. С. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВЕЛИКИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ: ІНВЕСТИЦІЙНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	176
Свереда З. ВИКЛИКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ	179
Скрипник Г. О. ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ БАНКАМИ УКРАЇНИ	183

Тітенко З. М. ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	186
Яцух О. О. ДОМІНАНТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	189

Секція 3. Управління фінансами суб'єктів підприємництва: проблеми теорії та практики

Васильчук І. П. ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ФІНАНСУВАННЯ КОРПОРАЦІЙ: ОСОБЛИВОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	192
Вдовенко І. С. РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	195
Гришук Н. В. АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	198
Дема Д. І. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО АГРАРНОГО ПОДАТКУ	201
Олійник О. В., Макогон В. В. РИНКОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА	204
Олійник О. О. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА	207
Першко Л. О., Васерук В. В. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ	210
Пойда-Носик Н. Н. ЗМІНА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	213
Собчишин В. М., Ракецька Ю. Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ОПТИМІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	2016
Трусова Н. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	218

*Секція 4. Проблеми та перспективи організації та управління
фінансовою безпекою аграрних суб'єктів господарювання*

Балджи М. Д. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	222
Васілевська Н. С. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПОМОЖНИМ СТАНОМ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	225
Григорук П. М., Хрущ Н. А. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ-БЕЗПЕКИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	228
Грубінка І. І. КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ	231
Гуцаленко О. О. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	234
Данилевська-Жугунісова О. Є. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	238
Крупка М. І. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	241
Мельниченко І. В. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	244
Мокану N. STATE SUPPORT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF MANAGEMENT THEIR FINANCIAL SECURITY	247
Олійник Т. І. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ – АСПЕКТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	249
Сорока А. М. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	252
Tanklevska N. CONCEPTS OF FINANCIAL SAFETY MANAGEMENT OF AGRICULTURAL FUNCTIONING	255
Томашук І. В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	258

Алескерова Ю. В.,
д.е.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця)
tuv@email.ua

МЕХАНІЗМ ПІЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ

У системі державної підтримки пільгове кредитування займає особливе місце. Для сільськогосподарських підприємств часткову компенсацію відсоткової ставки за кредитами банків запроваджено у 2000 р. з огляду на критичний стан із неповерненням кредитів через стагнацію виробництва. Спочатку програми кредитування передбачались на кредитування виробничих витрат. Надалі пільгове кредитування поширюється і на ресурси, зокрема з 2004 року, згідно Постанови КМУ №184 від 18.02.2004 через механізм здешевлення коротко- і довгострокових кредитів.

Обсяги залучених кредитів зростають, зокрема, за період з 2008 р. по 2016 р. – у 2 рази, і на початок жовтня 2017 р. перевищили аналогічні минулорічні показники. Частка пільгових кредитів у загальному обсязі кредитування галузі досить суттєва, але різниться за роками. Якщо у 2008 р. вона становила більше половини залучених у галузь кредитів, то надалі щороку зменшувалася і у 2016 році склала 12,3%.

Ефект від залучення кредитів досягається, коли економічна рентабельність активів підприємств вища за середню ставку процента залучених коштів. Стабільна ставка кредитування і її зниження сприяє обсягу залучення ресурсів і росту рентабельності виробництва. Цей висновок підтверджується тим, що у Звіті про фінансову стабільність [10] НБУ зазначає, що сільське господарство – єдина галузь, де банки істотно збільшили кредитування і портфель кредитів значно зростає.

Сучасний механізм пільгового кредитування оформився з 2015 року, згідно Постанови КМУ «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в АПК

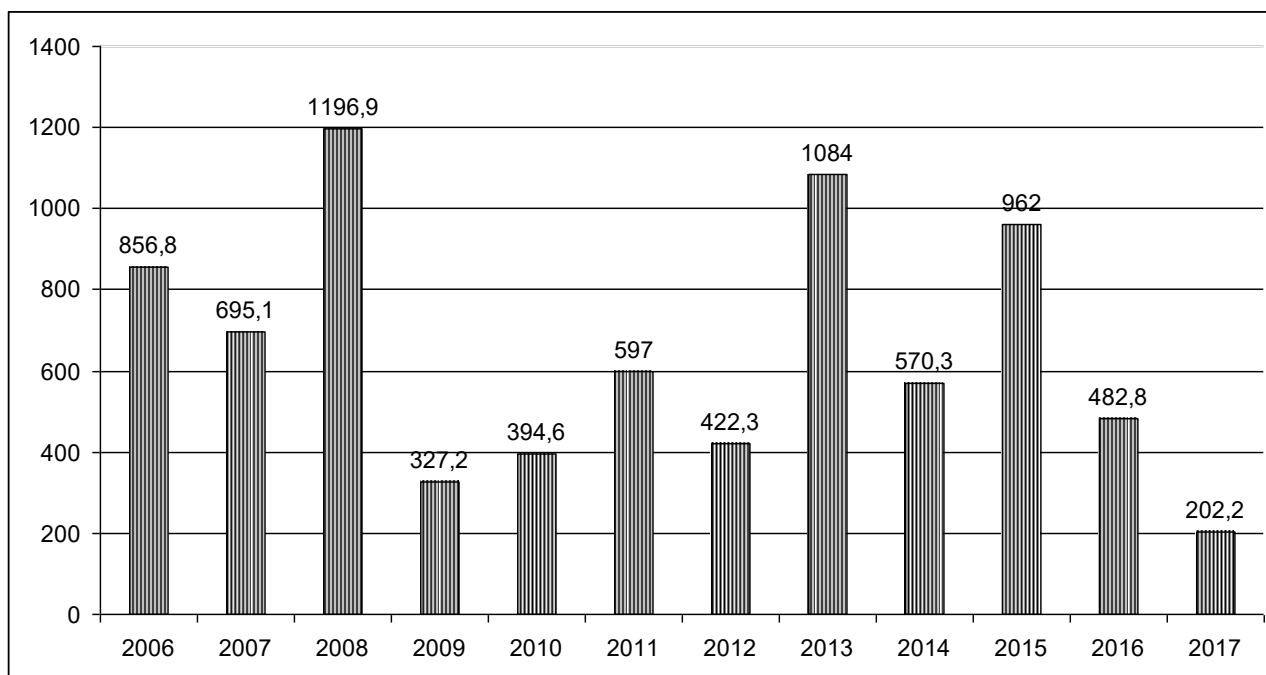
шляхом здешевлення кредитів» від 29.04.2015 р. № 300, за якою діє бюджетна програма КПКВК 2801030 «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів», з обсягом на рівні 300 млн грн. Постановою КМУ №267 від 6.04.2016 р. розширено коло позичальників, які мають право на отримання компенсації відсоткової ставки за залученими в агропромисловому комплексі кредитами, надавши таку можливість і фізичним особам підприємцям.

Пільгове кредитування фермерських господарств закладено Постановою КМУ від 25.08.2004 р. №1102, деталізовану спільним наказом Мінагрополітики, Мінфіну, Мінекономіки від 04.03.2005 р. № 88/223/52, де описано механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки новоствореним фермерським господарствам та фермерським господарствам з відокремленими садибами на (без)поворотній основі. Право на таку підтримку мають фермерські господарства, що діють відповідно до Закону України від 19.06.2003 р. № 973-IV «Про фермерське господарство». Фінансова підтримка надається Мінагрополітики через Український державний фонд підтримки фермерських господарств і його регіональні відділення.

У рамках пільгового кредитування аграріїв у Вінницькій області діє Програма розвитку особистих селянських, фермерських господарств, кооперативного руху на селі та дорадництва на 2016-2020 роки, затверджена рішенням 4 сесії обласної Ради 7-го скликання від 11 лютого 2016 року № 40 [11], заходами якої є пільгове кредитування особисто селянських, фермерських господарств, сільськогосподарських кооперативів через КО «Обласний фонд сприяння інвестиціям та будівництву» та ін. Загалом, за 2014-2016 роки на кредитування фермерських господарств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та особисто селянських господарств з обласного бюджету виділено і освоєно 4,96 млн грн. Пільгові кредити отримали 24 фермерських та 7 особистих селянських господарств, 5 обслуговуючих кооперативів. У 2017 році на кредитування виділено 1,0 млн грн.

Загальну тенденцію стану кредитування аграрної галузі підтверджує і

галузева, на прикладі Вінницької області, приведена на рис. 1. Тобто, стан кредитування залежить від стану згладжування конфлікту інтересів виробників, банків та обсягів державного бюджету.

* - дані за 2017 рік приведені за півріччя

Рис. 1. Кредитні ресурси агропідприємств Вінницької області, млрд грн
Джерело: за даними [1; 2]

Для формування дієвої системи підтримки аграрного сектору через пільгові механізми кредитування необхідно ряд важливих заходів. Насамперед, це упорядкування нормативного забезпечення щодо цього виду держпідтримки. Має бути система основних і залежних критеріїв, наприклад, заходи і напрями передбачені у Законі про державну підтримку, а механізм їх реалізації – у відповідному положенні. Крім того, нормативна підтримка має бути сталою хоча б у межах декількох років. У зв'язку з цим необхідно провести детальний аналіз ефективності усіх програм, що діяли в галузі з 2000 року і зберегти найбільш перспективні.

Особлива увага має бути приділена механізму визначення об'єктів і суб'єктів пільгового кредитування. У цьому напрямі слід орієнтуватися на досвід САП ЄС. Також важливо врахувати усі міжнародні програми кредитування бізнесу, за якими аграрний сектор може отримувати кредити під

державні гарантії. Одна з таких програм передбачалась на 2017 рік, але не була реалізована.

Важливим є критерії, за якими здійснюється розподіл коштів за регіонами. На даний час це обсяг валової продукції, але необхідно внести ще ряд коригуючих показників, зокрема і щодо землезабезпечення, соціальної спрямованості, зв'язку з розвитком територіальних громад тощо. У цьому плані бюджетна кредитна підтримка розвитку фермерських господарств найбільш повно може бути реалізована через програми сталого розвитку, самозайнятості, агротуризму, органічної продукції тощо.

Розробка відповідної стратегії державної підтримки за заходами пільгового кредитування галузі є напрямом подальших досліджень у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Вінницької ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Алескерова Ю. В. Державне регулювання фінансових процесів в агропромисловому комплексі / Ю. В. Алескерова // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 11. - С. 209-214.
4. Коваль Н. І. Історичні передумови становлення та розвитку фінансової діяльності / в кн. Історико-теоретичні аспекти розвитку обліку, контролю і аналізу в Україні та світі: колективна монографія/ за ред. Л.В. Гуцаленко. – Вінниця, 2015. – 266 с.
5. Радченко О.Д. Часткова компенсація із бюджету відсотків за кредитами, виданими банками підприємствам АПК. // В кн. Методичні рекомендації з нормативного, бухгалтерського та податкового забезпечення державної фінансової підтримки підприємств АПК (за ред. Г.І.Зуба, В.М.Жука, І.В.Герасимука) (Розділ 2.1.) // Облік і фінанси АПК. – 2005.- №6. – с.113-116.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Київ, 13-14 вересня 2018 року)